

Erasmus+ WanWon projekti Reunioni mobiilsusnädalal osalenud õpilaste reisimuljeid. Veebruar-märts 2020.

Ma mäletan oma esimest emotsiooni, kui sain teada, et olen valitud Wander With Wonderi projekti, mis toimub Reunionil. Ma kisasin ning karglesin paar minutit ning siis googeldasin, kus Reunion üldse asub. Ainuüksi mõte, et saan võimaluse lennata üle ekvaatori ja sealsest elust nädala aega osa saada, oli minu jaoks eufooriat tekitav. Minu jaoks oli võimas juba mõte, et ma lähen üle ekvaatori ning ma elan seal nädal aega.

Reunionile minnes sõitsime Tallinnast Pariisi, kus pidime järgmist lendu 5-6 tundi ootama. Selle aja sisustasime endale söögipoolist hankides ja lihtsalt lennujaamas ringi käies. Kui jõudsime järjekordselt tiirult tagasi, avastasime et õpetaja Kõlamets teeb trenni. Lõpuks tegime kõik mingeid harjutusi või venitusi, jooksime jne. Peale seda avastasime lähedalt klaveri. Kõlamets mängis ning mina ja Laura-Liisa laulsime eestimaiseid laule. Pärast seda oli meil veel natuke aega ning siis saabus aeg minna suurele lennukile, mis viis meid Mauritusele.

See oli esimene kord, kui pidin sõitma lennukiga pea 12 tundi. Kartsingi kõige rohkem kogu selle mineku osas pikamaa lendu. Õnneks läks see üllatavalt hästi ning sain isegi oma sõprade juures istuda. Ainus probleem oli ilmselt see, et ma ei mahtunud kuhugi ära oma pikkuse tõttu. Lahendasime selle aga nii, et ma magasin jalad üle Joonase.

Reunioni pinnale astudes lajatas näkku koheselt soe ja niiske õhk. Esimene mõte oli, et see ongi õige suvi. Kuum, niiske ja päikesepaisteline. Me kõik teame, et Eesti suvi on hoopis külmem ja pole üldse nii palju päikest. Tundsin, et saan selle õige suve kogemuse kätte seal.

Jõudsime oma perede juurde laupäeval õhtul. Mind viidi laupäeval randa, et saaksin näha päikeseloojangut ning katsuda, kui soe vesi on. Vesi oli sama soe nagu vannis. Olevat olnud umbes 25 kraadi, kuid võin ka eksida. Rääkisin oma majutusperele, et kui Eestis on vesi 20 kraadi käivad kõik ujumas. Selle peale tehti suured silmad ning öeldi, et nad ei pistaks varvasi vette sellise temperatuuriga.

Pühapäeval käisime laguunis ujumas. Nägime kalu ja koralle ning see oli väga lahe. Pärast mitut tundi rannas olemist sõime koos mu majutuspere tuttavatega, kes küsisid palju Eesti kohta. Ka nemad väristasid õlgu, kui rääkisin, mis temperatuur on Eestis praegu ning milline suvel. Õhtul käisime veel ühel rannapeol, kus kohtusin väga lähedate inimestega.

Esmaspäeval pidime vara ärkama, et jõuda õigel ajal kooli. Seal saime tuttavaks ülejäänud projekti lastega. Enne lõunat intervjueerisid mõned õpilased meid. Peamised küsimused olid meie hobide kohta. Kõik õpilased, kes mind intervjueerisid, püüdsid väga ning olid väga toredad. Pärast seda sõitsime randa ning viisime läbi ühe orienteeriumise.

Teisipäev oli karneval. Mina pidin algselt olema zombie pruut, kuid saades aru, et kogu grimm oleks sulanud vähem kui tunniga maha, otsustasin olla lihtsalt pruut. Laura-Liisa oli kauboi tüdruk, Marleen oli suvi ning Liselotte üks sarvik. Kõige lähedam oli Joonase kostüüm. See, et tal oli julgust riietada ennast naiseks ning veel meiki kanda oli võimas. Kui Joonas võitis teise koha kogu kooli peale, me röökisime rõõmust.

Kolmapäeval oli meil matk kose juurde. Kõndisime umbes 1,5 tundi ning jõudes kose juurde läksime kõik kohe vette. Peale ujumist läksime sööma ning siis sõitsime bussiga kooli juurde. Terve tee me laulsime ning tantsisime oma kohtadel. See oli lahe! Koju jõudes ma läksin kohe magama, sest ma olin päevast nii väsinud.

Neljapäeval käisime vulkaani juures. Nii kummaline oli nii kõrgel olla ning näha väga lähedalt veel aktiivset vulkaani. Sõit sinna oli naljakas, sest tee oli väga künklik ning auke täis ning me hüppasime oma kohtadel, kui mingist august läbi sõitsime. Pärast käisime jälle söömas ning peale seda läksime söögikoha vastas olevasse vulkaani muuseumisse. Söömise ajal oli hakanud aga sadama ning pidime üsnagi suure vihma sajuga kiiresti muuseumisse minema. Pärast muuseumi läksime kooli juurde ning peale seda koju.

Reede hommikul pidime gruppides kirjutama ühe blogipostituse ühe päeva kohta. See sai meil enne 11 valmis ning meil oli kuni kojuminekuni vaba aeg. Meie ning leedukad istusime väljas laua taga ning mängisime turakat ja unot. Mõne aja pärast läksid osad eestlased ning leedukad minema, sest neile tuldi järgi. Lõpuks olime mina ja Joonas paari leedukaga veel raamatukogus ja tegime plaane, et kui nemad tulevad Eestisse või meie Leetu, peame me kokku saama. Lõpuks pidime meiegi minema ning oli väga kurb neile head aega öelda. Õhtul tuli mu majutajale külla ta parim sõbranna. Rääkisime juttu ja sõime veidike ning läksime magama.

Laupäeval sain kauem magda ning peale hommikusööki viidi mind suurele turule. Peale seda läksime koju ning ujusime veidike basseinis ja puhkasime. Õhtul oli meie pool väike basseinipidu, kus olid osad eestlased ja nende majutajad. See oli tore. Umbes 10 paiku läksid kõik oma kodudesse.

Pühapäev oli viimane päev. Pidime olema kell 1 ühes parklas, et me saaks sõita bussiga lennujaama. Enne minekut sõime veel uhke lõunasöögi. Rääkisin veel natuke pereisaga ning viskasime veidike nalja selle üle, kuidas ma pean Eestisse külmetama minema. Veidike peale 1 hakkasime sõitma. Nii kurb oli minna lennukile teadmisega, et võib-olla ei näe neid inimesi kunagi ning ei saa veeta nädalat Reunionil.

Pariisi jõudes oli meil nii palju aega, et läksime linna uurima. Nii võimas tunne oli näha Eiffeli torni oma silmaga. Väga lahe oli käia Pariisis ringi. Veidike pettumust valmistas mulle metroo liiklus, kuid mis teha. Tagasi Eestisse jõudsime natuke enne poolt 11 öösel. Koju jõudsime peale kella 2.

See projektnädal oli väga erinev teistest projektireisidest. Tegevused, mida me tegime ja kohad, kus käisime olid väga meeldejäädavad. Mulle meeldis see kliima ning seltskond ning osaleksin iga kell sellises projektis veel. :)

Ma sain teada, et kõikide riikide koolid ei ole nii tehnoloogiliselt arenenud kui teiste riikide koolid. Näiteks Reunioni koolis olid pooltel arvutitel veel Windows XP peal ning Google'i laadimisel läks minut aega. Sain teada Reunioni olemasolust, varem ei teadnuki sellest saarest midagi. Sain ka teada, et enamik prantslastest inglise keelt ei räägi.

See projektireis andis mulle võimaluse külastada väga erinevat riiki ning kogeda selle kultuuri. Sain osaleda Mardi Grasi kostüümishow'l, mis oli minu jaoks kõige meeldejäävam tegevus.

Kõige meeldejäävamad kohad olid muidugi eksootilised paigad nagu vulkaan, metsik lõuna, kus sai joa ääres ujuda ning *Cirque de Mafate*, mida nägin ülevalt helikopterist. Meelde jääb ka see hetk, kui peale metsiku lõuna külastust läksime restorani, et süüa, kuid seal oli enamus toitust otsas. Samuti meeldis mulle ka sõita enda majutajaga rattaga, kus sõitsime läbi suhkruroo väljade ning mööda järske ja pööraseid külateid.

Kõige enam meeldis mulle reisida koos kooliga. Ma sain väga palju uut teada Reunioni saare ja nende kultuuri kohta. Sain rohkem nende suhkruroo ärist teada, mis oli osa nende kultuurist. Nägin kui erinev oli Eesti liiklus saare liiklusest, kuidas kohalik koolipoiste gäng koolibussi tagaotsas alati juttu ajasid ning see, kuidas üks tähtsatest küsimustest, mida alati küsiti oli see, mis telefon sul on. Mulle ka meeldis orienteerumine leedukate ja itaallastega. Küsisime abi kohalikult vetelpäästjalt, kes sõnagi inglise keelt ei rääkinud, millega arendasime suhtlemisostkust võõrastega.

See projekt arendas minus kõige rohkem suhtlemisostkust inimestega, kes ei räägi ühtegi ühist keelt ning arendas ka kohanemisostkusi ekstreemsemate kliimatingimustega. Õppisin google translate'i paremini kasutama. Harjusin ka soojema kliimaga paremini ära. Saan paremini kehakeelest aru.

Sain teada nende kultuurist, mis on üks suur supp erinevatest kultuuridest, nagu India, Lõuna-Aafrika, Prantsusmaa jne, nende ajaloost, mis oli ka suhteliselt segane ning nende kommetest, mis on väga sarnased Prantsusmaa kommetega, nt. põsemusi tervitamisel. Nad söövad tavaliselt vürtsikat toitu koos suhteliselt mageda riisiga. Suppi nad ei söö. Üks nende delikatessidest on röstitud herilased, mis maitseb nagu kõrbenud šašlõkk. Tänapäev sarnaneb palju Ladina-Ameerikaga ja Aafrikaga ning natuke Prantsusmaaga.

Sain enda kohta teada seda, et ma kuumust väga ei kannata ning seda, et saan teiste rahvastega hästi läbi.

Ilma selle kogemusest ehk ilma selle projektita poleks ma ilmselt kunagi näinud nii ägedat kohta, kohtunud nii paljude uute inimestega ning näha sealset igapäeva- ja koolielu.

Õppisin palju Réunioni saare kohta ja sealse rahva kohta, nt vulkaani, maastiku ning ning sealsete keelte kohta.

Ausalt öeldes projekti põhiteema kohta ma palju ei õppinud, kuid nägin ära sealse arvitikasutussüsteemi ning veel paistis silma nende klavijatuur, mis erines meie omast.

Enda kohta õppisin, et saan hästi hakkama uues keskkonnas ja kohanen kiiresti.

See projekt arendas minus enim suhtlemisostkust, nii inglise kui ka kehakeeles.

Tegevustest meeldis mulle enim kose külastus, sest see oli väga huvitav, ilus ning midagi sellist mida ma varem pole näinud. Õppisin sellest, et isegi, kui kõik ei lähe plaanipäraselt võib see isegi huvitavam olla.

Meelde jäid paljud asjad, karneval, loodus, inimesed jne.

Tean nüüd Reunionist, et see on väike vulkaanilise tekkega saar mis kuulub Prantsusmaale, sealsed inimesed räägivad kahte keelt ning sealne toit on meile eksootiline.

Tervikuna oli see projektinädal mulle midagi väga uut, sest ma pole varem nendes osalenud ja see andis mulle võimaluse näha sellist kohta ning suhelda suhelda sealsete inimestega.

Võimalus osaleda WWW projekti Reunioni nädalal andis mulle vägagi vaimustava reisi kogemuse. Reunioni saar asub ju ikkagi Eestist üle 9000 kilomeetri kaugusel. Aga lisaks vahvale reisile oli see ka tore kultuuri elamus. Toome näiteks kas või selle et kui sa oled Reunionil sündinud, siis tegelikult sugupuu järgi võid sa olla ameeriklane, hiinlane, eurooplane ja indjalane kõik koos.

Sealsed söögid võivad tunduda algul kõik sarnased, aga tegelikult on see toidulaud vägagi kirev, alustades imelistest puuviljadest, lõpetades delikatessherilastega või suhkruroo mahlaga. Sain isegi maitsta neid herilasi ja suhkruroo mahla. Ütleks et neid just rohkem kui aastas korra maitsta ei sooviks. Kindlasti õppisin tänu sellele projektile erinevate õppe appide kohta ning ka natuke blogimist.

Mina aga isiklikult sain suure usulise elamuse, sest sealses katoliku kirikus sa mitte ei istu vaikselt ja kuula, vaid vastupidi. Sealses kirikus sa tantsid ja laulad või teed seltskonnamänge. Nooremad lapsed vaatavad filmi Piibli teemal või meisterdavad kaardikesi.

Reedesel päeval, kui kõik teised projekti lapsed tegid koolis blogi esitlusi, viis juba hommikul vara minu perekond mind Maïdo-se. Seal avanes imeline vaade peaaegu kogu saarele. Me nägime seal saare kõrgemat tippu mis on üle 2000 meetri merepinnast. Samuti oli seal imeliselt näha kolme suurt orgu, mis olid tekkinud kui saare kõige esimene vulkaanitipp kokku kukkus. Ühes nendest orgudest oli 3 või 4 küla ja külade vahelt saab liikuda ainult jalgsi ning kolmveerand sealsest päevast oled sa pilvede sisse mattunud.

Tee peal me nägime, kuidas loodus muutub kihiliselt, olenevalt kui kõrgel sa oled. Mulle näidati ka Tamarinide metsa. Seal Üleval Maïdo-s oli Reunionilaste enda jaoks kohutavalt külm. Kraade oli seal äkki 18 kraadi sooja ning kõik vaatasid mind imestunult, kui käisin seal ringi lühikeste pükste ja topiga, sest nemad ise olid end pusadesse mähkinud. Juba kella poole üheksast oli seal üleval kõik pilvedesse mattunud. Tagasiteel taheti mind viia ka metsa niinimetatud kelgurajale, aga see jäi ära, sest rada oli katki.

Nädal Reunionil oli üpris tore . Minu lemmikosa sellest reisist oli toit, ookean, vulkaan ja inimesed. Kuna seal on kombeks *faire la bise* ehk põse tervitusmusid, mis käib siis niimoodi , et üks musi on paremale ja seejärel vasakule, igatahes alguses ma ei osanud seda, aga nüüd ma olen isegi ära harjunud.